

Sygn. akt III AUa 164/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 czerwca 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSA Anna Szczepaniak-Cicha

Sędziowie: SSA Lucyna Guderska (spr.)

SSA Iwona Szybka

Protokolant: st. sekr. sąd. Kamila Tomasik

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 2 czerwca 2015 r. w Ł.

sprawy U. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddziałowi w Ł.

o emeryturę pomostową,

na skutek apelacji U. S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Sieradzu

z dnia 11 grudnia 2014 r. sygn. akt IV U 347/14,

- 1. zmienia zaskarżony wyrok oraz poprzedzające go decyzje organu rentowego i przyznaje U. S. prawo do emerytury pomostowej od dnia 5 kwietnia 2014 roku;**
- 2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w Ł. na rzecz U. S. kwotę 210 (dwieście dziesięć) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za obie instancje.**

Sygn. akt III AUa 164/15

UZASADNIENIE

Decyzjami z 17.04.2014 r., 15.05.2014 r. i 15.10.2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił U. S. prawa do emerytury pomostowej podnosząc, że nie udowodniła ona okresu pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze wynoszącego, co najmniej 15 lat oraz przed dniem 1.01.1999 r. nie wykonywała prac w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych lub art. 32 i art. 33 ustawy emerytalnej. Organ rentowy zaliczył wnioskodawczyni do pracy w warunkach szczególnych okres zatrudnienia od 8 do 12 lipca 2013 r., nie uznał natomiast jako pracy w takich warunkach okresu zatrudnienia od 10.09.1987 r. do 20.01.2004 r., ponieważ w świadectwie pracy nie podano charakteru wykonywanej pracy oraz stanowiska pracy ściśle według rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983 r. oraz zarządzenia resortowego.

W odwołaniach od tych decyzji ubezpieczona wniosła o ich zmianę i przyznanie prawa do emerytury pomostowej, z zaliczeniem do pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w (...) Zakładach (...) od 10.09.1987 r. do 20.01.2004 r. i Spółdzielni Produkcji (...) od 20.01.2004 r. do 31.10.2008 r.

Zaskarżonym wyrokiem z 11 grudnia 2014 r. Sąd Okręgowy oddalił odwołania.

Sąd ustalił, że U. S., urodzona (...), w okresie od 10.09.1987 r. do 20.01.2004 r. była zatrudniona stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Zakładach (...), a po likwidacji zakładu, od 20.01.2004 r. do 31.10.2008 r. w Spółdzielni Produkcji (...) jako tkacz i konfeksjoner środków opatrunkowych.

U. S. została przyjęta do (...) na stanowisko konfeksjonera na wydziale produkcji waty. Pracę konfeksjonera środków opatrunkowych wnioskodawczyni wykonywała na zgrzeblarni, a jej praca polegała na nakładaniu torebki na rynienkę, pakowaniu waty i zamykaniu opakowania. Paczka waty musiała być zapakowana w ciągu 4 sekund. Od 1.09.1992 r. U. S. powierzono stanowisko tkacza w Oddziale Tkalni nr (...), gdzie pracowała na krosnach przy tkaniu gazy. W zależności od ilości pracy, pracodawca wskazywał, czy U. S. ma wykonywać pracę tkacza, czy konfeksjonera. W większości czasu pracy odwołująca wykonywała pracę konfeksjonera.

Od 1.09.2002 r. powierzono odwołującej się stanowisko konfeksjonera na wydziale produkcji podpasek, która to praca nie różniła się od pracy konfeksjonera waty. Wnioskodawczyni nie pracowała przy produkcji podpasek Donna. Praca odwołującej na wszystkich wydziałach odbywała się w hałasie i kurzu. Zakład wypłacał dodatek za szkodliwe warunki.

W dniu 10.03.2014 r. U. S. złożyła wniosek o emeryturę pomostową.

ZUS uznał za udowodnione 29 lat, 3 miesiące i 2 dni okresów składkowo-nieskładkowych i uzupełniających, w tym 5 dni w szczególnych warunkach od 08.07.2013 r. do 12.07.2013 r.

Sąd Okręgowy odstąpił od przesłuchania świadków zgłoszonych w odwołaniu uznając za wystarczający do rozstrzygnięcia materiał dowodowy w postaci dokumentacji osobowo-płacowej i zeznań wnioskodawczyni uznając je za wiarogodne, spójne z dokumentacją osobową.

W świetle wskazanych dowodów Sąd Okręgowy przyjął, że w okresie od 10.09.1987 r. do 31.10.2008 r. praca wnioskodawczyni nosiła znamiona wykonywanej w szczególnych warunkach wymienionej w wykazie A dział IV poz. 24 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach (...) (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

W oparciu o powyższe ustalenia Sąd Okręgowy uznał odwołanie U. S. za niezasadne. Wskazał, że ustawa o emeryturach pomostowych ma charakter przejściowy, ograniczając prawo do uzyskania świadczenia do osób urodzonych po dniu 31 stycznia 1948 r., które prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze rozpoczęły przed dniem 1 stycznia 1999 r. Wskazany cel ustawy o emeryturach pomostowych realizują przepisy określające warunki nabycia prawa do przewidzianego w niej świadczenia, w tym art. 4 i art. 49.

Sąd podniósł, że przy nabywaniu prawa do emerytury pomostowej na podstawie art. 4 ustawy uwzględnieniu podlegają przypadające przed dniem 1 stycznia 2009 r. okresy pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 32 i art. 33 ustawy emerytalnej, jednakże dotyczy to wyłącznie sytuacji spełnienia przez ubezpieczonego wszystkich pozostałych przesłanek określonych w art. 4, które muszą być spełnione łącznie.

Możliwość uzyskania emerytury pomostowej przez osoby niespełniające warunku z art. 4 pkt 6, przewiduje art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych. Według tego przepisu prawo do emerytury pomostowej przysługuje osobie, która:

- 1) po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;
- 3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Zdaniem Sądu I instancji, analiza cyt. przepisu prowadzi do wniosku, że art. 49 w miejsce warunku z art. 4 pkt 6 wprowadza wymaganie, aby zainteresowany spełniał w dniu wejścia w życie ustawy (1 stycznia 2009 r.) warunek posiadania, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Zatem osoba ubiegająca się o emeryturę pomostową, która po dniu 31 grudnia 2008 r. nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze i legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy "szczególnej" według poprzednio obowiązujących przepisów, może nabyć prawo do tej emerytury jedynie wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy można kwalifikować, jako pracę w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Innymi słowy, brak podstaw prawnych do przyznania emerytury pomostowej takiemu ubezpieczonemu, którego dotychczasowy okres pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze nie może być traktowany w ten sposób.

Sąd wskazał, że w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia RM z dnia 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach (...) (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.), w dziale IV pod poz. 24, wymienia się prace przy produkcji środków higieniczno-sanitarno-ochronnych oraz półproduktów do ich wyrobu.

W ocenie Sądu Okręgowego, stanowisko organu rentowego wyrażone w zaskarżonych decyzjach odpowiada prawu. Pomimo legitymowania się przez wnioskodawczynię stażem w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w związku z przepisami cyt. na wstępie rozporządzenia R.M. z 1983 r., nie spełniła ona przesłanki z art. 49 pkt 3 ustawy o emeryturach pomostowych, bowiem stanowiska konfekcjonera i tkacza nie są wymienione w załączniku nr 1 do tej ustawy, jako kwalifikujące ubezpieczonych do szczególnych warunków zatrudnienia w rozumieniu jej art. 3 ust. 1 i 3.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia złożyła U. S., zarzucając:

- naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. obrazę art. 4 pkt 6 ustawy z dnia 19.12.2008 r. o emeryturach pomostowych polegającą na niewłaściwym zastosowaniu i przyjęciu, iż U. S. nie spełnia wszystkich przesłanek do ubiegania się o emeryturę pomostową, w sytuacji gdy zarówno z ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd I instancji, jak i materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, iż wnioskodawczyni w okresie od 8 lipca 2013 r. do 12 lipca 2013 r., tj. po 31 grudnia 2008 r. wykonywała pracę w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych w charakterze opiekunki sprawującej opiekę nad mieszkańcami domu pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych.

Wskazując na powyższe U. S. wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie odwołania i przyznanie jej prawa do emerytury pomostowej, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji oraz o zasądzenie kosztów postępowania za obie instancje według norm przepisanych.

Zdaniem skarżącej Sąd I instancji błędnie przyjął, iż U. S. nie spełnia wszystkich przesłanek do ubiegania się o emeryturę pomostową w sytuacji, gdy zarówno z ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd I instancji, jak i materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynikało, iż wnioskodawczyni w okresie od 8 lipca 2013 r. do 12 lipca 2013 r., tj. po 31 grudnia 2008 r. wykonywała pracę w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych w charakterze opiekunki sprawującej opiekę nad mieszkańcami domu pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych. Wskazała przy tym na złożone świadectwo pracy z 12.07.2013 r., w którym Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w pkt 8 stwierdził, iż U. S. od 8.07.2013 r. do 12.07.2013 r. wykonywała pracę w szczególnych warunkach na stanowisku opiekunki - personelu sprawującego opiekę na mieszkańcami domów pomocy społecznej dla przewlekle chorych, niepełnosprawnych intelektualnie dzieci i młodzieży lub dorosłych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 12.03.2004 r. o pomocy społecznej - Załącznik nr 2 poz. 22 do ustawy z dnia 19.12.2008 r. o emeryturach pomostowych.

Sąd Apelacyjny dodatkowo ustalił, co następuje:

U. S. w okresie od 10.09.1987 r. do 20.01.2004 r. była zatrudniona stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Zakładach (...) jako tkacz oraz konfeksjoner środków opatrunkowych. Wnioskodawczyni pracowała jako konfeksjoner na wydziale produkcji waty, tj. przy pakowaniu waty w torebki na urządzeniu Z.-Z., przy czym czas na zapakowanie jednej paczki wynosił poniżej 4 sekund dla jednej pakowaczki oraz na wydziale produkcji podpasek przy produkcji podpasek (...) (zeznania świadków A. D. i M. K. (1) – protokół rozprawy z dnia 2 czerwca 2015 r., k. 73 verte, nagranie 00:03:43 – 00:35:00).

Wnioskodawczyni w okresie od 08.07.2013 r. do 12.07.2013 r. była zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku opiekunki w Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych (świadcstwo pracy z dnia 12.07.2013 r. – akta rentowe k. 21- 22).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna, skutkuje zmianą zaskarżonego wyroku i przyznaniem U. S. prawa do emerytury pomostowej od 5 kwietnia 2014 r.

Stosownie do przepisu art. 4. ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2008 r. Nr 237 poz. 1656 ze zm.) prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1)urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2)ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3)osiągnął wiek wynoszący, co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4)ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący, co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5)przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6)po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7)nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

W niniejszej sprawie kluczowe było ustalenie, czy praca wnioskodawczyni w Zakładach (...) w P. była wykonywana w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i czy okres ten był wystarczający by spełnić przesłanki wynikające z przytoczonego wyżej przepisu. Organ rentowy zaliczył bowiem wnioskodawczyni do stażu szczególnego jedynie okres od 8 do 12 lipca 2013 r.

W świetle art. 3 ust. 1 ustawy z 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2008 r. Nr 237 poz. 1656 ze zm.) prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku. Pracami takimi są prace wymienione w załączniku nr 1 do wskazanej ustawy. Z mocy art. 3 ust. 7 wskazanej ustawy za pracowników

wykonywających prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze uważa się także osoby wykonujące przed dniem wejścia w życie ustawy prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Pracą w warunkach szczególnych jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach wskazanych w załączniku A do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (§ 1 i § 2 rozporządzenia). Normatywne rodzaje prac w szczególnych warunkach wyróżnia kryterium merytoryczne i formalne; pierwsze dotyczy wykonywania stale i w pełnym wymiarze takiej pracy, warunkiem drugiego jest wymienienie jej w rozporządzeniu Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. Praca, która nie spełnia łącznie obu kryteriów nie uprawnia do emerytury w niższym wieku emerytalnym określonym w tym rozporządzeniu (tak: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2009 r., II UK 199/08, L.). Dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale, tj. codziennie i w pełnym wymiarze czasu pracy tj. przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki właśnie wymiar czasu pracy, w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

W rozpoznawanej sprawie kwestią sporną było zakwalifikowanie pracy U. S. wykonywanej w (...) Zakładach (...) w okresie od 10.09.1987 r. do 20.01.2004 r., a po likwidacji zakładu, od 20.01.2004 r. - 31.10.2008 r. w Spółdzielni Produkcji (...) na stanowisku tkacza, konfeksjonera środków opatrunkowych, jako pracy wykonywanej w szczególnych warunkach. Sąd Apelacyjny przeprowadził dowód z zeznań świadków A. D. i M. K. (1), którzy zostali zgłoszeni do przesłuchania na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego, jednakże nie zostali przez sąd a quo przesłuchani. Z zeznań w/w świadków jednoznacznie wynika, że wnioskodawczynie w okresie zatrudnienia w (...) Zakładach (...), oprócz pracy tkacza na wydziale tkalni, wykonywała stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę konfeksjonera środków opatrunkowych i w zależności od potrzeb zakładu pracowała przy produkcji waty oraz podpasek (...). K. pracowały przy maszynie produkującej watę lub podpaski. Na zapakowanie jednej paczki waty przypadał czas poniżej 4 sekund, a praca była wykonywana na urządzeniach Z.-Z.. W Zakładach tych w okresie zatrudnienia wnioskodawczynie produkowane były tylko podpaski (...).

Sąd Apelacyjny uznał za wiarygodne zeznania świadków A. D. i M. K. (2), ponieważ są one logiczne i spójne oraz korespondują z pozostałym zebrany w sprawie materiałem dowodowym, w szczególności z treścią angaży z okresu zatrudnienia wnioskodawczynie w Zakładach (...) oraz zeznaniami samej skarżącej, która wyjaśniła, że przed Sądem Okręgowym omyłkowo podała, iż nie pracowała przy konfeksjonowaniu podpasek (...), gdyż nie była wówczas pewna nazwy produkowanych podpasek. Sąd Apelacyjny miał przy tym na względzie, że w spornym okresie zatrudnienia wnioskodawczynie w (...) Zakładach (...) w P. produkowany był ten tylko rodzaj podpasek.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, w świetle zgromadzonego materiału dowodowego należy przyjąć, że charakter wykonywanej przez wnioskodawczynię pracy w okresie od 10.09.1987 r. do 20.01.2004 r. odpowiada pracy wymienionej w wykazie A, dział IV – w przemyśle chemicznym, poz. 24 – produkcja środków higieniczno-sanitarno-ochronnych oraz półproduktów do ich wyrobu – stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. W celu dokładniejszej oceny rodzaju wykonywanej pracy, pomocne będzie odniesienie się do zarządzenia Nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 7 lipca 1987 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego, które w dziale VII poz. 4 wymienia w pkt. 7 stanowisko tkacza, zaś w pkt. 34 - konfeksjonera środków opatrunkowych przy pakowaniu waty w torebki w cyklu wydawania urządzenia Z.-Z. poniżej 4 sekund dla jednej pakowaczki oraz przy produkcji podpasek (...). Zdaniem Sądu Apelacyjnego wymienione stanowiska pracy są tożsame z pracą wykonywaną przez wnioskodawczynię w spornym okresie w Zakładach (...). Co prawda zarządzenie to ma jedynie charakter informacyjny, techniczno-porządkujący, uściślający to jednak może mieć znaczenie w sferze dowodowej, stanowiąc podstawę domniemania faktycznego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 22.03.2012 r., UK 403/11, LEX nr 1214549). Z faktu, że właściwy minister, ustalił w podległych i nadzorowanych zakładach pracy, że dane stanowisko pracy jest stanowiskiem pracy w szczególnych warunkach, może płynąć domniemanie faktyczne, że praca na tym

stanowisku w istocie wykonywana była w takich warunkach i odwrotnie - brak konkretnego stanowiska pracy w takim wykazie - w kontekście całokształtu ustaleń faktycznych - może stanowić negatywną przesłankę dowodową (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 12.03.2014 r., III AUa 1091/13, LEX nr 1448510).

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, Sąd Okręgowy błędnie uznał, że pomimo legitymowania się przez wnioskodawczynię stażem w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, to nie spełniła ona przesłanki z art. 49 pkt 3 ustawy o emeryturach pomostowych, bowiem stanowiska konfekcjonera i tkacza nie są wymienione w załączniku nr 1 do tej ustawy, jako kwalifikujące ubezpieczonych do szczególnych warunków zatrudnienia w rozumieniu jej art. 3 ust. 1 i 3. Sąd Okręgowy w swoich rozważaniach pominął jednak okres pracy wykonywanej przez U. S. od 08.07.2013 r. do 12.07.2013 r. w Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w T. na stanowisku opiekunki. Wskazać należy, że okres ten został w zaskarżonych decyzjach uznany przez organ rentowy za pracę wykonywaną w szczególnych warunkach. Okres ten jest o tyle istotny, że jedną z przesłanek nabycia prawa do emerytury pomostowej jest wykonywanie po dniu 31 grudnia 2008 r. pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Zgodnie z art. 3 ust. 1 i 3 wskazanej ustawy, pracami w szczególnych warunkach są prace wymienione w załączniku nr 1 do ustawy, zaś pracami o szczególnym charakterze są prace wymienione w wykazie prac stanowiącym załącznik nr 2 do ustawy. Niewątpliwie praca wykonywana przez U. S. na stanowisku opiekunki w Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych jest pracą o szczególnym charakterze wymienioną w wykazie prac w szczególnym charakterze pod poz. 22 załącznika Nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych.

Reasumując należy uznać, że wnioskodawczyni legitymuje się łącznie, co najmniej 15-letnim okres pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (wykonywaną w (...) Zakładach (...) w okresie od 10.09.1987 r. do 20.01.2004 r.) oraz po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywała pracę w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych (w Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w T. w okresie od 8.07.2013 r. do 12.07.2013 r.) i tym samym spełniła wszystkie warunki do nabycia prawa do emerytury pomostowej określone w art. 4 ustawy z 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., Sąd Apelacyjny orzekł, jak w punkcie pierwszym wyroku przyznając wnioskodawczyni prawo do emerytury pomostowej od dnia 5 kwietnia 2014 r., tj. od dnia osiągnięcia przez nią wymaganego dla kobiet wieku 55 lat.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz § 2 ust. 1 i 2 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2013 r. poz. 461).

\